

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2019/20:SfU18

Ekonomisk familjepolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår ett flertal motionsyrkanden om bl.a. barnbidrag, föräldrapenning, underhållsstöd och bostadsbidrag.

I betänkandet finns 22 reservationer (M, SD, C, KD, L).

Behandlade förslag

Ett sjuttioal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden.....	7
Den ekonomiska familjepolitiken.....	7
Graviditetspenning och barnbidrag	11
Föräldraförsäkringen	14
Underhållsstöd och bostadsbidrag	19
Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning.....	24
Reservationer	26
1. Den ekonomiska familjepolitiken, punkt 1 (M).....	26
2. Den ekonomiska familjepolitiken, punkt 1 (SD)	26
3. Den ekonomiska familjepolitiken, punkt 1 (C).....	27
4. Den ekonomiska familjepolitiken, punkt 1 (KD)	28
5. Den ekonomiska familjepolitiken, punkt 1 (L).....	29
6. Reserverade dagar, punkt 2 (SD, KD)	29
7. Graviditetspenning och barnbidrag, punkt 3 (SD).....	30
8. Graviditetspenning och barnbidrag, punkt 3 (KD)	31
9. Frågor om föräldraförsäkringen, punkt 4 (M, C).....	32
10. Frågor om föräldraförsäkringen, punkt 4 (SD)	33
11. Frågor om föräldraförsäkringen, punkt 4 (KD)	34
12. Frågor om föräldraförsäkringen, punkt 4 (L).....	35
13. Underhållsstöd, punkt 5 (M).....	36
14. Underhållsstöd, punkt 5 (SD)	37
15. Underhållsstöd, punkt 5 (C).....	38
16. Underhållsstöd, punkt 5 (KD)	39
17. Underhållsstöd, punkt 5 (L).....	39
18. Bostadsbidrag, punkt 6 (M)	40
19. Bostadsbidrag, punkt 6 (SD)	41
20. Bostadsbidrag, punkt 6 (C).....	41
21. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, punkt 7 (KD).....	42
22. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, punkt 7 (L)	42
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	44
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	44

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Den ekonomiska familjepolitiken

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:810 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 6,

2019/20:1721 av Helena Bouveng (M),

2019/20:1968 av Joar Forssell (L),

2019/20:2473 av Margareta Cederfelt (M),

2019/20:2833 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 13,

2019/20:3072 av Maria Arnholm m.fl. (L),

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4,

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 19 och

2019/20:3369 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M).

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (KD)

Reservation 5 (L)

2. Reserverade dagar

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:79 av Alexander Christiansson (SD),

2019/20:816 av Patrick Reslow (SD),

2019/20:1045 av Elin Gustafsson (S),

2019/20:1754 av Martin Ådahl (C),

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 5,

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 5,

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 6 och

2019/20:3303 av Leila Ali-Elmi m.fl. (MP) yrkande 6.

Reservation 6 (SD, KD)

3. Gravitetpenning och barnbidrag

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:82 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),

2019/20:497 av Magnus Ek och Jonny Cato (båda C),

2019/20:1133 av Yasmine Bladelius (S),

2019/20:1287 av Magdalena Schröder (M),

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 3,

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 3,

2019/20:3034 av Elin Lundgren m.fl. (S),

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 16 och

2019/20:3202 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 22.

Reservation 7 (SD)

Reservation 8 (KD)

4. Frågor om föräldraförsäkringen

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:80 av Angelica Lundberg (SD),

2019/20:84 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),

2019/20:188 av Rickard Nordin (C),

2019/20:201 av Rickard Nordin (C),

2019/20:431 av Sofia Nilsson (C),

2019/20:519 av Camilla Brodin (KD),

2019/20:1156 av Lars Beckman (M),

2019/20:1188 av Aylin Fazelian m.fl. (S),

2019/20:1270 av Alexandra Völker (S),

2019/20:1372 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S),

2019/20:1970 av Gulan Avcı (L),

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 6, 9, 14 och 50,

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkandena 6, 9, 10 och 15,

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 5, 7 och 9–11,

2019/20:3189 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 9,

2019/20:3228 av Roger Hedlund (SD) och

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 14.

Reservation 9 (M, C)

Reservation 10 (SD)

Reservation 11 (KD)

Reservation 12 (L)

5. Underhållsstöd

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2057 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 10,

2019/20:2367 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M),

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 12 och 51,

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkandena 13 och 14,

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 40–42,

2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 8 och

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 22.

Reservation 13 (M)

Reservation 14 (SD)

Reservation 15 (C)

Reservation 16 (KD)

Reservation 17 (L)

6. Bostadsbidrag

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 17,

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 11,

2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 7,

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 21 och

2019/20:3355 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkande 38.

Reservation 18 (M)

Reservation 19 (SD)

Reservation 20 (C)

7. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2742 av Bengt Eliasson m.fl. (L) yrkande 4 och

2019/20:3320 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 13.

Reservation 21 (KD)

Reservation 22 (L)

Stockholm den 26 mars 2020

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Rikard Larsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Rikard Larsson (S), Solveig Zander (C), Nooshi Dadgostar (V), Hans Eklind (KD), Linda Lindberg (SD), Karolina Skog (MP), Fredrik Lundh Sammeli (S), Mats Green (M), Josefin Malmqvist (M), Magdalena Schröder (M), Maria Stockhaus (M), Christer Nylander (L), Anna Johansson (S), Anna-Caren Säterberg (S), Lawen Redar (S), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Magnus Persson (SD).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ett flertal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019 /20. Motionerna tar upp olika frågor om bl.a. barnbidrag, föräldrapenning, underhållsstöd och bostadsbidrag.

En förteckning över behandlade förslag finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Den ekonomiska familjepolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om att utreda en ny modell för föräldraförsäkringen, om begränsning av antalet dagar med föräldrapenning på grundnivå och om s.k. reserverade dagar.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (KD), 5 (L) och 6 (SD, KD).

Gällande ordning

Föräldrapenning

Föräldrapenningförmåner lämnas enligt 11 kap. 2 § socialförsäkringsbalken (förkortad SFB) i två olika former, dels föräldrapenning för vård av barn med anledning av barns födelse eller adoption, dels tillfällig föräldrapenning i särskilda situationer när någon avstår från förvärvsarbete för att vårda ett barn eller i samband med att ett barn har avlidit.

Rätt till föräldrapenning har en försäkrad förälder som vårdar barn under tid när han eller hon inte förvärvsarbetar eller avstår från förvärvsarbete. Som villkor gäller att föräldern under tiden till huvudsaklig del faktiskt vårdar barnet på det sätt som krävs med hänsyn till barnets ålder (12 kap. 2 § SFB).

Föräldrapenning betalas ut till barnets föräldrar eller till den som är särskilt förordnad vårdnadshavare samt till blivande adoptivföräldrar. Vidare kan föräldrapenning betalas ut till en förälders make om de stadigvarande sammanbor och till en förälders sambo som tidigare har varit gift med eller har eller har haft barn med föräldern. Sedan den 1 juli 2019 gäller att en förälders sambo likställs med en förälder även när föräldern och sambon inte varit gifta med varandra eller inte har eller har haft barn tillsammans (11 kap. 4 § SFB).

Både föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning beräknas på föräldrarnas sjukpenninggrundande inkomst. Denna fastställs av Försäkringskassan utifrån den beräknade årliga arbetsinkomsten.

Föräldrapenning med anledning av ett barns födelse lämnas enligt 12 kap. 12 och 19 §§ SFB under högst 480 dagar sammanlagt för föräldrarna. Av dessa lämnas 390 dagar med belopp på sjukpenningnivå eller grundnivå och 90 dagar på lägstanivå. Föräldrapenning kan tas ut till dess att ett barn avslutat första året i grundskolan eller t.o.m. den dagen då barnet fyller åtta år. För barn födda från den 1 januari 2014 kan 96 dagar sammanlagt sparas t.o.m. den dag då barnet fyller tolv år eller när barnet slutar i årskurs 5 i grundskolan. Övriga dagar måste tas ut före fyra års ålder. Om ett barn blir bosatt här i landet under barnets andra levnadsår lämnas föräldrapenning under högst 200 dagar

sammanlagt för föräldrarna, och vid flerbarnsfödelse under ytterligare högst 76 dagar för varje barn utöver det första. Om barnet blir bosatt här i landet efter det andra levnadsåret lämnas föräldrapenning under högst 100 dagar sammanlagt för föräldrarna, och vid flerbarnsfödelse under ytterligare högst 38 dagar för varje barn utöver det första.

När båda föräldrarna är vårdnadshavare har de enligt 12 kap. 15 och 17 §§ SFB rätt till hälften var av det totala antalet föräldrapenningdagar. En förälder kan överlåta ett visst antal dagar med föräldrapenning på sjukpenningnivå till den andra föräldern, s.k. reserverade dagar. För barn födda den 1 januari 2016 eller senare gäller att 90 dagar på sjukpenningnivå är reserverade och inte kan avstås till den andra föräldern. Den som har ensam vårdnad om barnet har rätt till alla 480 dagarna.

Motionerna

Moderaterna

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotion 2019/20:3369 ett tillkännagivande om relevanta lagändringar för att föräldrapenningen på grundnivå, dvs. för den som inte har arbetsinkomst, ska begränsas till 365 dagar. Förslaget syftar till att stärka arbetslinjen.

Ulf Kristersson m.fl. (M) begär i partimotion 2019/20:2833 yrkande 13 ett tillkännagivande om kvalificering genom arbete för full föräldrapenning. För de som saknar sjukpenninggrundande inkomst, dvs. de som aldrig fått sitt första jobb, inte minst utrikes födda kvinnor, bör föräldrapenningen begränsas till tolv månader.

I motion 2019/20:1721 av Helena Bouveng (M) begärs ett tillkännagivande om en delad föräldrapenning. Kvinnors ansvarstagande för familj och hem inverkar på arbetsmarknadsdeltagande, sjukskrivningar, obetalt hemarbete, livsinkomst och makt. Det ojämna uttaget av föräldraförsäkringen förstärker dessa skillnader.

I motion 2019/20:2473 av Margareta Cederfelt (M) begärs ett tillkännagivande om att familjeveckan inte bör införas. Enligt motionären är det inte rimligt att andra angelägna områden får stå tillbaka till förmån för ytterligare förbättringar av en redan generös föräldraförsäkring.

Sverigedemokraterna

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:2797 yrkande 5 ett tillkännagivande om slopad kvotering av föräldraförsäkringen. Fördelningen av föräldrapenningdagarna bör bestämmas av föräldrarna.

Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) begär i kommittémotion 2019/20:2798 yrkande 5 ett tillkännagivande om att avskaffa kvoteringen i föräldraförsäkringen och återge makten till familjerna.

Magnus Persson m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:810 yrkande 6 ett tillkännagivande om ekonomisk jämställdhet. I stället för kvotering bör

pensionspoängen delas lika under föräldraledigheten och taket i föräldrapenningen höjas för att minska de ekonomiska effekterna av familjers fördelning av föräldrapenningen. Därmed kan den totala hushållsinkomsten ligga på en jämn nivå oavsett vilken förälder som stannar hemma.

I motion 2019/20:79 av Alexander Christiansson (SD) begärs ett tillkännagivande om att avkivota föräldraförsäkringen så att alla familjer kan lägga upp sin tid efter familjens bästa.

I motion 2019/20:816 av Patrick Reslow (SD) begärs ett tillkännagivande om att avskaffa den kvoterade föräldraförsäkringen.

Centerpartiet

Solveig Zander m.fl. (C) begär i kommittémotion 2019/20:3250 yrkande 19 ett tillkännagivande om att skapa moderna lösningar för föräldraledighet och barnomsorg som fokuserar på barnets bästa, ökad jämställdhet och familjers frihet. Föräldraförsäkringen måste ta hänsyn till att familjer ser olika ut, och familjen måste själv få bestämma hur föräldrapenningdagarna ska fördelas. Vidare bör jämställdhetsbonusen återinföras, föräldrapenningdagar kunna överlåtas till ytterligare två närstående personer och en s.k. vab-bonus införas.

I motion 2019/20:1754 av Martin Ådahl (C) begärs ett tillkännagivande om att utreda hur föräldraförsäkringen kan delas i tre lika delar, där vardera föräldern får en tredjedel av den ersatta föräldraledigheten och en tredjedel kan delas mellan föräldrarna enligt överenskommelse, med undantag för ensamstående föräldrar som har rätt att utnyttja hela föräldraledigheten. Det stora problemet med föräldraförsäkringen är att den nyttjas så ojämnt av kvinnor och män.

Kristdemokraterna

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2019/20:3105 yrkandena 1–4 tillkännagivanden om familjens betydelse för barnen och samhället, att föräldrarna är de viktigaste personerna i barnets liv, att alla politiska beslut ska analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer och nära relationer samt att politiken ska möjliggöra för föräldrar att få mer tid för barnen. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att avskaffa tvångskvoteringen i föräldraförsäkringen.

Liberalerna

Maria Arnholm m.fl. (L) begär i kommittémotion 2019/20:3072 ett tillkännagivande om att utreda en ny modell för föräldraförsäkringen. Bland annat vill motionärerna att de 90 lägstanivådagarna slopas, att föräldrar ska kunna välja mellan en kortare försäkring med högre ersättning eller en längre med lägre ersättning, att merparten av dagarna ska kunna användas till dess att barnet fyllt två år och att taket i den tillfälliga föräldrapenningen ska höjas till tio prisbasbelopp. Vidare vill de att antalet dubbeldagar ska öka, att bara hel eller

halv föräldrapenning ska kunna tas ut och att föräldraförsäkringen ska anpassas till företagarna.

I motion 2019/20:1968 av Joar Forssell (L) begärs ett tillkännagivande om att utreda möjligheterna att förkorta föräldraförsäkringen. Enligt motionären är föräldraförsäkringen överdrivet lång, håller kvinnor borta från arbetsmarknaden och cementerar ojämställdhet. Föräldraförsäkringen bör kortas till tolv månader och 80 procent av dagarna bör tas ut innan barnet fyller två år.

Miljöpartiet

I motion 2019/20:3303 av Leila Ali-Elmi m.fl. (MP) begärs i yrkande 6 ett tillkännagivande om föräldraförsäkringen. Motionärerna anser att föräldraförsäkringen bör tredelas eftersom de nuvarande reglerna utgör ett hinder för många regnbågsfamiljer. En tredjedel bör kunna överlåtas till andra vuxna som tar ett föräldraansvar.

Socialdemokraterna

I motion 2019/20:1045 av Elin Gustafsson (S) begärs ett tillkännagivande om en tidsplan för individualiserad föräldraförsäkring. En individualisering är en av de viktigaste reformerna för att nå jämställdhet i arbetslivet och i samhället.

Utskottets ställningstagande

Den ekonomiska familjepolitiken syftar till att skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor för alla barn. Att förbättra situationen för familjer med låg ekonomisk standard är en prioriterad uppgift. Det är känt att hushåll med en ensamstående förälder som har flera barn har en utsatt ekonomisk situation och att detta särskilt gäller för kvinnor. Vidare har barnhushåll där någon förälder är utrikes född ofta en låg ekonomisk standard. Flera steg för en förbättrad ekonomisk standard har under senare år tagits genom höjningar av bl.a. underhållsstödet, föräldrapenningen på grundnivå och barnbidraget.

När det gäller frågan om större förändringar av föräldraförsäkringen som föreslås i flera motioner noterar utskottet att Utredningen om en modern föräldraförsäkring har lämnat förslag till en ny modell för föräldraförsäkringen i utredningsbetänkandet Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn (SOU 2017:101). Utredningen föreslår bl.a. att föräldrapenning ska lämnas under högst 460 dagar sammanlagt för föräldrarna fram till dess att barnet fyllt tio år. Till och med barnets tredje levnadsår ska föräldrapenning lämnas med högst 390 dagar. För tid därefter ska föräldrapenning kunna lämnas med högst tio dagar per barn och år. Förslaget innebär även att de 90 dagarna på lägstanivån slopas. Vid gemensam vårdnad föreslås föräldrarna få hälften av dagarna var. För tid t.o.m. barnets tredje levnadsår ska 130 dagar per barn reserveras för vardera föräldern. För tid därefter får varje förälder tre reserverade dagar per barn och år. Vidare ska en vårdnadshavare kunna överlåta sin rätt till föräldrapenning till en person som inte är barnets förälder eller likställd

med förälder. Det ska dock inte gå att överlåta dagar som är reserverade för den andra föräldern. Fram till det att barnet fyller tre år ska 60 dagar kunna överlåtas. Därefter ska högst fyra dagar per barn och år kunna överlåtas.

Utredningsförslagen är enligt uppgift fortfarande föremål för beredning inom Regeringskansliet. Även om regeringens beredning av förslagen har tagit längre tid än förutsett anser utskottet att beredningen bör avvaktas. Det innebär att det i nuläget inte bör genomföras några större förändringar av föräldraförsäkringen. Vad nu sagts gäller även frågan om ett avskaffande av de reserverade dagarna, en tredelad föräldrapenning, en återinförd jämställdhetsbonus och en begränsning av antalet dagar med föräldrapenning. Något skäl att föreslå att riksdagen ska göra tillkännagivanden om dessa frågor finns därför inte.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2019/20:3369 (M), 2019/20:2833 (M) yrkande 13, 2019/20:1721 (M), 2019/20:2797 (SD) yrkande 5, 2019/20:2798 (SD) yrkande 5, 2019/20:79 (SD), 2019/20:816 (SD), 2019/20:3250 yrkande 19 (C), 2019/20:1754 (C), 2019/20:3105 (KD) yrkandena 1–4 och 6, 2019/20:3072 (L), 2019/20:1968 (L), 2019/20:3303 (MP) yrkande 6 och 2019/20:1045 (S). Även motion 2019/20:810 (SD) yrkande 6 om ekonomisk jämställdhet avstyrks med det anförda.

När det gäller den s.k. familjeveckan ser utskottet ingen anledning att nu ta ställning till det förslag som aviserades i Januariöverenskommelsen. Motion 2019/20:2473 (M) avstyrks därmed.

Graviditetspenning och barnbidrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om en generell graviditetspenning, om behovsprövning av barnbidraget och om barnfattigdom.

Jämför reservation 7 (SD) och 8 (KD).

Gällande ordning

En försäkrad som är gravid har enligt 10 kap. SFB rätt till graviditetspenning om graviditeten sätter ned hennes förmåga att utföra sitt förvärvsarbete med minst en fjärdedel och hon inte kan omplaceras till ett annat mindre ansträngande arbete. Detsamma gäller om den gravida kvinnan på grund av risk för bl.a. fosterskador har stängts av från sitt arbete enligt arbetsmiljölagen (1977:1160). Ersättning kan lämnas tidigast fr.o.m. den 60:e dagen och längst t.o.m. den 11:e dagen före den beräknade tidpunkten för barnets födelse. Rätten till graviditetspenning vid risker i arbetsmiljön gäller inte bara arbetstagare utan även gravida egenföretagare.

Barnbidraget utgör enligt 15 kap. SFB 1 250 kronor per månad och betalas ut t.o.m. det kvartal då barnet fyller 16 år. Flerbarnstillägg lämnas månadsvis med 150 kronor för det andra barnet, 580 kronor för det tredje barnet och 1 010

kronor för det fjärde barnet. För varje ytterligare barn lämnas flerbarnstillägg med 1 250 kronor per månad. Förlängt barnbidrag betalas ut med 1 250 kronor per månad fr.o.m. kvartalet efter det att barnet har fyllt 16 år om barnet studerar vid grundskola eller deltar i viss annan motsvarande utbildning, t.ex. grundskolskolan. Denna förmån betalas ut t.o.m. den månad då barnet slutför utbildningen eller avbryter studierna.

Motionerna

Graviditetspenning

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:2797 yrkande 3 ett tillkännagivande om graviditetspenning. Motionärerna anser att det bör bli lättare att beviljas graviditetspenning fr.o.m. den 60:e dagen före beräknad förlossning. Vidare anser de att det finns skäl att utreda möjligheten att införa ett antal graviditetsdagar som alla kvinnor kan ansöka om de sista 30 dagarna före beräknad förlossning. Ett likalydande förslag finns i kommittémotion 2019/20:2798 yrkande 3 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD).

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2019/20:3105 yrkande 16 ett tillkännagivande om att utreda frågan om en generell graviditetspenning under den sista månaden av graviditeten. Ersättning bör enligt motionärerna utges under 20–23 dagar, beroende på månadens längd. Rätten till graviditetspenning 60 dagar före beräknad födelse ska dock inte ändras.

Désirée Pethrus m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2019/20:3202 yrkande 22 ett tillkännagivande om rätt till graviditetspenning.

Barnbidrag

I motion 2019/20:1287 av Magdalena Schröder (M) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att göra om barnbidraget till ett studiebidrag fr.o.m. den dag då barnet omfattas av skolplikten. Barnbidrag ska endast betalas ut till föräldrar vars barn närvarar i undervisningen och får acceptabla resultat.

I motion 2019/20:82 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD) begärs ett tillkännagivande om att reservera barnbidrag vid vårdnadstvist. Om föräldrarna har gemensam vårdnad om ett barn betalas barnbidraget ut till båda. När föräldrar tvistar om vårdnaden är oftast modern ensam vårdnadshavare när tvisten pågår. Hon har då hela barnbidraget. Hälften av barnbidraget bör reserveras till dess att vårdnadstvisten är avgjord. Om modern får vårdnaden återbetalas pengarna, och i annat fall går de till pappan.

I motion 2019/20:497 av Magnus Ek och Jonny Cato (båda C) begärs ett tillkännagivande om att utreda behovsprövning av barnbidraget. En behovsprövning innebär att man mer träffsäkert kan bidra till dem som har det största behovet. Samtidigt frigörs pengar för t.ex. sjukvården. De administrativa hindren torde vara överkomliga.

I motion 2019/20:1133 av Yasmine Bladelius (S) begärs ett tillkännagivande om en nollvision och en översyn av den ekonomiska familjepolitiken med syfte att bekämpa barnfattigdomen i Sverige. Motionären anser att barnbidraget behöver höjas regelbundet samtidigt som utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser riktas mot föräldrarna.

I motion 2019/20:3034 av Elin Lundgren m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om en översyn av förutsättningarna för ett delvis uppskjutet barnbidrag. Den del av barnbidraget som höjs i framtiden bör avsättas till ett sparande. Pengarna kan sedan betalas ut när barnet blir 18 år.

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågan om en utökad rätt till graviditetspenning i slutet av graviditeten konstaterar utskottet att Utredningen om en modern föräldraförsäkring har lämnat förslag om att graviditetspenning ska kunna lämnas t.o.m. dagen före den beräknade födelsen, dvs. tio dagar längre än i dag, och att taket i graviditetspenningen ska höjas från 7,5 till 8 prisbasbelopp.

Med hänsyn till att utredningsförslagen är föremål för beredning inom Regeringskansliet bör regeringens beredning avvaktas. Motionerna 2019/20:2997 (SD) yrkande 3, 2019/20:2798 (SD) yrkande 3, 2019/20:3105 (KD) yrkande 16 och 2019/20:3202 (KD) yrkande 22 avstyrks därmed.

Utskottet har vid ett flertal tillfällen konstaterat att det nuvarande barnbidragssystemet fungerar väl, har hög legitimitet och uppfattas som rättvist. Administrationskostnaden är låg, och risken för felaktigt utnyttjande liten. Barnfamiljernas ekonomi har under flera år förbättrats bl.a. genom höjningar av barnbidraget och det förlängda barnbidraget, senast med 200 kronor per barn och månad från den 1 mars 2018. Av nu nämnda skäl är utskottet inte berett att nu föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande med anledning av motion 2019/20:1133 (S) om barnfattigdom.

Eftersom barnbidragssystemet fungerar väl ser utskottet inte heller anledning att utreda frågan om en behovsprövning av barnbidraget, att förorda en omvandling av barnbidraget till ett studiebidrag från skolåldern eller att låta framtida höjningar av barnbidraget avsättas till ett sparande. Motionerna 2019/20:1287 (M), 2019/20:497 (C) och 2019/20:3034 (S) avstyrks därför.

Av socialförsäkringsbalken framgår att den som har ensam vårdnad om ett barn får barnbidraget. Förslaget om att frysa barnbidraget för en ensamstående förälder i avvaktan på att en vårdnadstvist blir avgjord skulle kunna innebära att vårdnadshavaren försätts i en svår ekonomisk situation. Utskottet kan med hänsyn härtill inte ställa sig bakom motion 2019/20:82 (SD), utan motionen avstyrks.

Föräldraförsäkringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om förlängt SGI-skydd till tre år, om fler s.k. dubbeldagar och om ett ökat antal dagar med tillfällig föräldrapenning.

Jämför reservation 9 (M, C), 10 (SD), 11 (KD) och 12 (L).

Gällande ordning

Föräldrapenning

Som redan nämnts betalas föräldrapenning med anledning av ett barns födelse ut under totalt 480 dagar sammanlagt för båda föräldrarna. Föräldrapenning för samma barn och tid kan enligt 12 kap. 4 a § SFB lämnas till båda föräldrarna samtidigt under barnets första levnadsår, s.k. dubbeldagar. Som mest kan 30 sådana dagar tas ut. I övrigt återfinns bestämmelserna om föräldrapenning i 11 och 12 kap. SFB.

Föräldrapenningen har tre olika ersättningsnivåer: sjukpenningnivån, grundnivån och lägstanivån. För 390 av de 480 dagarna lämnas ersättning baserad på den sjukpenninggrundande inkomsten (sjukpenningnivå). För föräldrar som har haft låga eller inga inkomster lämnas i stället ersättning med ett fast belopp för dessa dagar, 250 kronor per dag (grundnivå). De återstående 90 dagarna ersätts lika för alla, med 180 kronor per dag (lågstanivå). Under de första 180 dagarna lämnas ersättning antingen på sjukpenningnivån eller på grundnivån. För att få föräldrapenning på sjukpenningnivå de första 180 dagarna krävs att föräldern 240 dagar i följd före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten för födelsen dels har varit försäkrad för sjukpenning, dels under hela den tiden skulle ha haft rätt till sjukpenning som överstiger lägstanivån. Om inte villkoren är uppfyllda lämnas föräldrapenning enligt grundnivån.

Vid flerbarnsfödelse lämnas föräldrapenning för det andra barnet för ytterligare 90 dagar på sjukpenningnivån, dock lägst på grundnivån, och 90 dagar på lägstanivån.

Sjukpenninggrundande inkomst fastställs av Försäkringskassan utifrån beräknade årliga arbetsinkomster. I vissa skyddsvärda situationer finns möjlighet för en försäkrad att behålla en tidigare sjukpenninggrundande inkomst även om förvärvsarbetet har upphört, s.k. SGI-skyddad tid. SGI-skydd gäller under tiden när den försäkrade helt eller delvis avstår från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte har fyllt ett år. Om den sjukpenninggrundande inkomsten då har sänkts ska föräldrapenningen till dess att barnet fyller två år beräknas på den sjukpenninggrundande inkomst som gällde före sänkningen. Enligt praxis gäller detta om föräldern i oavbruten följd är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete och under tiden uppbär föräldrapenning. För den som är helt ledig från arbetet krävs då att föräldrapenning tas ut under minst fem

kalenderdagar per vecka. Om en förälder blir gravid på nytt innan ett barn har uppnått ett år och nio månader behåller föräldrarna föräldrapenning på sjukpenningnivå.

Tillfällig föräldrapenning

Tillfällig föräldrapenning betalas enligt 13 kap. SFB ut till en förälder som behöver avstå från förvärsarbete för vård av ett barn som är under 12 år och i vissa fall även vid vård av barn upp till 16 år (s.k. vab-dagar). För vård av barn som inte fyllt tolv år kan ersättning lämnas vid sjukdom eller smitta hos barnet, när barnets ordinarie vårdare (t.ex. dagmamma) är sjuk eller när en förälder behöver följa med barnet till en barnvårdscentral. Vidare kan tillfällig föräldrapenning utges till följd av att barnets andra förälder besöker läkare med ett annat barn.

Föräldrar till barn som omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (förkortad LSS) har rätt till tillfällig föräldrapenning i samband med sjukdom eller smitta hos barnet.

Fadern har en särskild rätt till tillfällig föräldrapenning under högst tio s.k. pappadagar i samband med ett barns födelse eller adoption. Vidare kan tillfällig föräldrapenning betalas ut under högst tio dagar per förälder och barn i samband med att ett barn har avlidit.

En förälder får överlåta sin rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av ett barn till någon som är försäkrad för tillfällig föräldrapenning och som i stället för föräldern avstår från förvärsarbete för att vårda barnet.

Motionerna

Föräldrapenning och SGI-skydd

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:2797 yrkade 50 ett tillkännagivande om att dagens regelverk för uttag av föräldrapenning bör bli mer flexibelt. Gränsen för den s.k. snabbhetspremien, ett år och nio månader, upplevs som stressande. Föräldrars sjukpenninggrundande inkomst bör, om en ny graviditet bekräftas, skyddas till dess att det senaste barnet har fyllt tre år.

Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) begär i kommittémotion 2019/20:2798 yrkade 9 ett tillkännagivande om en utökad tidsram för skyddande av SGI.

I motion 2019/20:188 av Rickard Nordin (C) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att ändra föräldrapenningens regler för att ge föräldrar samma möjligheter att tillbringa tid med sitt barn utan att riskera sin ekonomiska trygghet. Regeln om att man måste ta ut föräldrapenning minst fem dagar per vecka när barnet fyllt ett år för att inte mista sin sjukpenninggrundande inkomst bör ändras.

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2019/20:3105 yrkande 5 ett tillkännagivande om en mer flexibel föräldraförsäkring. Vid barnets ettårsdag inträder ett antal begränsande regler som styr uttaget av föräldrapenning

och planeringen av syskon. Makten över föräldraförsäkringen ska i större utsträckning flyttas till föräldrarna. I yrkande 7 begär motionärerna ett tillkännagivande om att den sjuk- och föräldrapenninggrundande inkomsten för föräldralediga bör skyddas i tre år. För att få behålla sin sjukpenninggrundande inkomst krävs annars att man på nytt är gravid inom viss tid. I yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om att slopa kravet på att de första 180 föräldrapenningdagarna tas ut på sjukpenninggrundande nivå.

Föräldrapenning i form av dubbeldagar

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:2797 yrkande 9 ett tillkännagivande om att öka antalet dubbeldagar från 30 till 60. Ett likalydande förslag finns i kommittémotion 2019/20:2798 yrkande 10 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD)

I motion 2019/20:80 av Angelica Lundberg (SD) begärs ett tillkännagivande om att öka antalet dubbeldagar i föräldraförsäkringen. Familjen bör ges möjlighet att fritt använda befintliga föräldrapenningdagar som dubbeldagar under barnets första år.

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2018/19:3105 yrkande 11 ett tillkännagivande om att samtliga föräldrapenningdagar ska kunna användas som dubbeldagar.

Överlåtelse av föräldrapenning

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:2797 yrkande 6 ett tillkännagivande om flexibel föräldrapenning. Vid överlåtelse av föräldrapenning ska i första hand den andra vårdnadshavaren komma in fråga. Först därefter ska en sambo kunna vara föräldraledig i stället för föräldrarna. Även mor- och farföräldrar bör kunna ta del av föräldraförsäkringen. Ett likalydande förslag finns i kommittémotion 2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 6.

I motion 2019/20:3228 av Roger Hedlund (SD) begärs ett tillkännagivande om att möjliggöra överlåtande av föräldraledighet till mor- och farföräldrar.

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2019/20:3105 yrkande 10 ett tillkännagivande om att införa en rätt för vårdnadshavare att överlåta föräldrapenningdagar till närstående. Överlåtelse ska kunna ske till andra närstående som inte lever i samma hushåll, t.ex. far- och morföräldrar eller vuxna syskon.

Tillfällig föräldrapenning

I motion 2019/20:1156 av Lars Beckman (M) begärs ett tillkännagivande om behovet av att se över regelverket för tillfällig föräldrapenning för föräldrar till barn med funktionsnedsättning. Motionären påpekar att föräldrar till barn 16–21 år som omfattas av LSS har rätt till tillfällig föräldrapenning om barnet drabbas av sjukdom. Däremot har föräldern inte rätt till ersättning för att följa med barnet t.ex. till läkare eller till barn- och ungdomsrehabiliteringen.

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:2797 yrkande 14 ett tillkännagivande om utökad sorgepeng. Varje vårdnadshavare ska enligt motionärerna ha rätt att vara ledig 22 dagar med ersättning i form av tillfällig föräldrapenning om barn under 18 år avlider. Ett lika likalydande förslag finns i kommittémotion 2019/20:2798 yrkande 15 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD).

I motion 2019/20:201 av Rickard Nordin (C) begärs ett tillkännagivande om att utöka den tillfälliga föräldrapenningen från 10 till 30 dagar i samband med barns födelse.

I motion 2019/20:431 av Sofia Nilsson (C) begärs ett tillkännagivande om att låta logopederna vara intygsskrivare till Försäkringskassan för barn som fyllt tolv år och som behöver vårdnadshavare med sig vid sjukvårdande besök. Enligt motionären kräver Försäkringskassan att en läkare intygar att en förälder behöver vara med.

I motion 2019/20:519 av Camilla Brodin (KD) begärs ett tillkännagivande om att utreda frågan om att införa tio kontaktdagar per barn och år för föräldrar som har barn med kronisk sjukdom som t.ex. diabetes typ 1 och epilepsi.

I motion 2019/20:1970 av Gulan Avci (L) begärs ett tillkännagivande om att utreda en rätt till föräldraledighet vid spädbarnsdöd, med ett tak på sex månader. Att barnets mor har rätt till föräldrapenning i 29 dagar efter förlossningen och att tillfällig föräldrapenning därefter kan utges 10 dagar i samband med att ett barn avlidit räcker inte enligt motionären.

I motion 2019/20:1188 av Aylin Fazelian m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om kontaktdagar för unga som omfattas av LSS och som är äldre än 16 år. Enligt motionärerna bör åldersgränsen höjas till 18 år.

I motion 2019/20:1372 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheten för föräldrar att delta tillsammans med sina barn i socialtjänstens öppenvård med ersättning för vård av barn.

Övrigt om föräldrapenningen

Mats Green m.fl. (M) begär i kommittémotion 2019/20:3189 yrkande 9 ett tillkännagivande om att anpassa föräldraförsäkringen efter företagares villkor. Företagaren måste enligt motionärerna utföra visst arbete även om han eller hon är helt ledig för vård av barn.

I motion 2019/20:84 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilander (båda SD) begärs ett tillkännagivande om att låsa föräldradagar vid vårdnadstvister. När föräldrar tvistar om vårdnaden får modern rätt till alla föräldrapenningdagar så länge tvisten pågår. Hälften av dagarna bör låsas tills dess att vårdnadsfrågan är avgjord.

Solveig Zander m.fl. (C) begär i kommittémotion 2019/20:3250 yrkande 14 ett tillkännagivande om att se över hur föräldraförsäkringen bättre kan anpassas för föräldrar som driver företag. Småföretagare måste kunna bedriva viss administrativ verksamhet i företaget utan att förlora föräldrapenningen.

I motion 2019/20:1270 av Alexandra Völker (S) begärs ett tillkännagivande om att se över hur villkoren för tvillingföräldrar i samband med föräldraledighet kan förbättras. Motionären anser att det inte är tillräckligt med 180 extra dagar, särskilt som 90 av dessa dagar är på lägstanivå.

Utskottets ställningstagande

Som redan nämnts är föräldraförsäkringen för närvarande föremål för överväganden som kan leda till stora förändringar. Bland annat har Utredningen om en modern föräldraförsäkring föreslagit att den särskilda beräkningsgrunden för föräldrapenning för tid innan barnet fyllt två år ska behållas men att den s.k. snabbhetspremien ska slopas. Utskottet är därför inte berett att förorda en utökad tidsram för skyddande av den sjukpenninggrundande inkomsten, en ändring av det i praxis utbildade kravet på att föräldrapenning vid hel föräldraledighet ska tas ut under minst fem dagar per kalendervecka eller att kravet på att de första 180 dagarna ska tas ut på sjukpenningnivå ska slopas. Vad nu sagts gäller även att antalet s.k. dubbeldagar ska utökas och att reglerna om överlåtelse av föräldrapenning ska öppnas upp för mor- och farföräldrar eller andra närstående. Utskottet avstyrker därför motionerna 2019/20:2797 (SD) yrkandena 6, 9 och 50, 2019/20:2798 (SD) yrkandena 6, 9 och 10, 2019/20:3228 (SD), 2019/20:80 (SD), 2019/20:188 (C) samt 2019/20:3105 (KD) yrkandena 5, 7 och 9–11. Även motion 2019/20:1270 om villkoren för tvillingföräldrar avstyrks med det anförda.

En särskild utredare har haft i uppdrag att dels kartlägga hur företagandet utvecklas och vilka drivkrafter som ligger bakom utvecklingen, dels analysera frågor med koppling till företagens villkor och förutsättningar i de allmänna trygghetssystemen med fokus på sjuk- och föräldraförsäkringen. I betänkandet Företagare i de sociala trygghetssystemen (SOU 2019:41) anges att tydligare och enklare regler för sjukpenninggrundande inkomst behövs för företagare. I direktiven till utredningen (dir. 2018:54) anges att det inom Regeringskansliet pågår ett utredningsarbete i fråga om ett nytt beräkningsunderlag, ersättningsgrundande inkomst (EGI), och att även beräkningsunderlaget för dem som bedriver näringsverksamhet ses över. Eftersom frågan om EGI alltså bereds inom Regeringskansliet anser utskottet att resultatet av denna beredning bör avvaktas. Motionerna 2019/20:3189 (M) yrkande 9 och 2019/20:3250 (C) yrkande 14 avstyrks därmed.

Enligt socialförsäkringsbalken har den som har ensam vårdnad om ett barn rätt till alla föräldrapenningdagar, dvs. 480 dagar. Förslaget om att låsa föräldrapenningdagarna i avvaktan på att en vårdnadstvist blir avgjord skulle kunna innebära att vårdnadshavaren försätts i en svår ekonomisk situation. Utskottet kan med hänsyn härtill inte ställa sig bakom motion 2019/20:84 (SD) och avstyrker därför motionen.

När det gäller barn i åldern 16–21 år som omfattas av LSS konstaterar utskottet att tillfällig föräldrapenning kan lämnas om barnets grundsjukdom förvärras eller om barnet blir akut sjukt i en annan sjukdom. Däremot är det i

dessa fall inte möjligt att få tillfällig föräldrapenning för att t.ex. följa barnet till läkare. Vad gäller frågan om logopeders rätt att skriva intyg för rätt till tillfällig föräldrapenning gäller att en förälder har rätt till tillfällig föräldrapenning för att delta i en behandling av ett sjukt barn eller ett barn med funktionsnedsättning som inte har fyllt tolv år, om behandlingen är ordinerad av läkare. Något skäl att föreslå att riksdagen ska göra tillkännagivanden till regeringen om att ändra dessa regler kan utskottet inte se och motionerna 2019/20:1156 (M) och 2019/20:431 (C) avstyrks därmed.

Utskottet är inte heller berett att föreslå riksdagen en utökning av antalet dagar med tillfällig föräldrapenning vid barns död eller ett ökat antal s.k. pappadagar med tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse. Vad nu sagts gäller även förslaget om att tillfällig föräldrapenning ska kunna utges vid besök i socialtjänstens öppenvård. Motionerna 2019/20:2797 (SD) yrkande 14, 2019/20: 2798 (SD) yrkande 15, 2019/20:201 (C), 2019/20:1970 (L) och 2019/20:1372 (S) avstyrks därför.

Vad gäller frågan om kontaktdagar för föräldrar med barn med kronisk sjukdom konstaterar utskottet att den generella rätten till kontaktdagar togs bort i juli 2003 som en åtgärd för att begränsa utgiftsökningar. De tio kontaktdagar per barn och år som betalas ut till föräldrar med barn som inte fyllt 16 år som omfattas av LSS berördes dock inte av förändringen. Utskottet är inte berett att föreslå att en generell rätt till kontaktdagar återinförs eller att kontaktdagar ska kunna betalas ut till föräldrar vars barn omfattas av LSS men har fyllt 16 år. Motionerna 2019/20:519 (KD) och 2019/20:1188 (S) avstyrks därmed.

Underhållsstöd och bostadsbidrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om att utreda en ny modell för underhållsbidrag och underhållsstöd, om indexering av underhållsstödet och om en översyn av bostadsbidraget.

Jämför reservation 13 (M), 14 (SD), 15 (C), 16 (KD), 17 (L), 18 (M), 19 (SD) och 20 (C).

Gällande ordning

Underhållsstöd

Enligt föräldrabalken ska föräldrarna svara för underhållet av sina barn. En förälder ska i vissa situationer fullgöra sin underhållsskyldighet genom att betala underhållsbidrag till barnet. Detta gäller om föräldern inte har vårdnaden om barnet och inte heller bor varaktigt tillsammans med barnet, eller om föräldern har vårdnaden om barnet gemensamt med den andra föräldern men barnet bor varaktigt tillsammans med endast den andra föräldern.

Om den underhållsskyldiga föräldern inte betalar något underhållsbidrag eller betalar ett belopp som är lägre än underhållsstödet och inte heller på något annat sätt ser till att barnet får motsvarande underhåll, kan enligt 18 kap. SFB den förälder som barnet varaktigt bor hos ansöka om underhållsstöd. Underhållsstödet betalas ut med högst 1 573 kronor per månad t.o.m. den månad då barnet fyller 11 år, 1 723 kronor per månad t.o.m. den månad då barnet fyller 15 år och 2 073 kronor per månad fr.o.m. månaden efter den då barnet fyllt 15 år (18 kap. 20 § SFB). Förlängt underhållsstöd kan betalas ut till barn som har fyllt 18 år och som studerar med rätt till förlängt barnbidrag eller studiehjälp, t.ex. fortfarande går i grund- eller gymnasieskola. Förlängt underhållsstöd utbetalas som längst t.o.m. juni månad det år då barnet fyller 20 år.

Underhållsstöd lämnas inte om den bidragsskyldiga under minst sex månader i följd, i rätt ordning, har betalat det fastställda beloppet till Försäkringskassan. Om det finns särskilda skäl ska underhållsstöd ändå lämnas (18 kap. 9 a § SFB).

När underhållsstöd lämnas till ett barn ska den bidragsskyldiga föräldern betala ett belopp till Försäkringskassan som helt eller delvis motsvarar underhållsstödet. Beloppet beräknas utifrån den del av den bidragsskyldigas inkomst som överstiger 120 000 kronor enligt det beslut om slutlig skatt som fattats närmast före februari det år som betalningsskyldigheten avser. Beloppet ska omprövas eller ändras, t.ex. vid nytt beslut om slutlig skatt för den bidragsskyldiga föräldern eller när antalet barn som föräldern är underhållsskyldig för ändras.

Den 1 mars 2018 infördes ett nytt särskilt bidrag inom bostadsbidraget för barn som bor växelvis. Samtidigt avskaffades underhållsstödet vid växelvist boende.

Bostadsbidrag

Bostadsbidrag kan enligt 95–97 kap. SFB betalas ut till dels barnfamiljer, dels hushåll utan barn om sökanden fyllt 18 men inte 29 år. Barnfamiljer med hemmavarande barn kan få bidrag till bostadskostnader och ett särskilt bidrag, baserat på antalet barn i familjen. Bostadsbidrag är en inkomstprövad förmån som bestäms av hushållets sammansättning, bostadskostnaden, bostadens storlek och den bidragsgrundande inkomsten för hushållet. Bostadsbidraget minskas med 20 procent av den del av den bidragsgrundande inkomsten som överstiger en viss inkomstgräns.

Bostadsbidrag kan även lämnas i form av umgängesbidrag. Sådant bidrag kan lämnas till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem (95 kap. 2 § SFB).

Om bostadsbidrag har lämnats felaktigt eller med för högt belopp ska Försäkringskassan besluta om återkrav av beloppet. Om det finns särskilda skäl för eftergift får Försäkringskassan helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Som nämnts infördes den 1 mars 2018 ett nytt särskilt bidrag inom bostadsbidraget för barn som bor växelvis samtidigt som underhållsstödet vid växelvis boende avskaffades. För barn som bor växelvis lämnas bostadsbidrag i form av särskilt bidrag månadsvis med 1 300 kronor till familjer med ett barn, 1 600 kronor till familjer med två barn, och 2 100 kronor till familjer med tre eller flera barn (97 kap. 22 a § SFB).

Motionerna

Underhållsstöd

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotion 2019/20:2367 ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning som ska ta fram förslag på att avskaffa dagens parallella system med underhållsbidrag och underhållsstöd och ersätta dessa med en modell som innebär att fler föräldrar betalar underhåll som motsvarar den egna levnadsstandarden eller den taxerade inkomsten.

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:2797 yrkande 12 ett tillkännagivande om att nivån på underhållsstödet bör ökas årligen för att kompensera för inflation. I samma motion yrkande 51 begärs ett tillkännagivande om att underhållsbidraget och underhållsstödet bör utredas. Denna utredning bör bl.a. se över problemet med de parallella systemen där underhållsstödet oftast är lägre än underhållsbidraget och utforma ett mer hållbart och modernt system.

Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) begär i kommittémotion 2019/20:2798 yrkande 13 ett tillkännagivande om underhållsbidrag och underhållsstöd. Underhållsstödet bör indexeras och en utredning tillsätts om bl.a. problemet med parallella system. I samma motion yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om att stärka underhållsstödet i syfte att minska skillnaden mellan underhållsstödet och underhållsbidraget och göra underhållsstödet mer förutsägbart och anpassat till verkligheten vad gäller inkomster och utgifter.

Solveig Zander m.fl. (C) begär i kommittémotion 2019/20:3250 yrkande 22 ett tillkännagivande om att se över reglerna för underhållsbidrag och underhållsstöd för att se till att barnen inte kommer i kläm när det gäller föräldrarnas ekonomiska mellanhavanden. Ett likalydande förslag finns i kommittémotion 2019/20:3249 yrkande 8 av Ola Johansson m.fl. (C).

Ebba Busch Thor m.fl. (KD) begär i partimotion 2019/20:3105 yrkande 40 ett tillkännagivande om att underhållsstödet bör utformas så att det tydligt framgår att det i första hand är föräldrarna som har det ekonomiska ansvaret för sina barn och inte staten. I samma motion yrkande 41 begärs ett tillkännagivande om vikten av att föräldrar får råd och stöd för att i större utsträckning kunna komma överens om ett avtal om underhållsbidrag. I yrkande 42 begärs ett tillkännagivande om att utgångspunkten för den pågående utredningen om underhållsstöd och bostadsbidrag bör betona föräldraansvaret ytterligare och fokusera på samarbete och frivilliga överenskommelser samtidigt som föräldrar som befinner sig i ekonomisk utsatthet ska stödjas.

Johan Pehrson m.fl. (L) begär i partimotion 2019/20:2057 yrkande 10 ett tillkännagivande om en översyn av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till föräldrar som lever isär. Motionärerna vill att fler separerade föräldrar betalar underhåll motsvarande sin andel av de faktiska kostnaderna. Därmed kommer många föräldrar att betala högre underhåll än i dag.

Bostadsbidrag

Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) begär i kommittémotion 2019/20:3355 yrkande 38 ett tillkännagivande om att bostadsbidragens konstruktion behöver ses över för att minska marginaleffekterna för den som erbjuds arbete.

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:2797 yrkande 11 ett tillkännagivande om att se över återbetalningsrutinerna i vissa fall när det gäller bostadsbidrag. Ett problem är att familjer trots korrekt information vid ansökningstillfället kan bli återbetalningsskyldiga. Regeringen bör enligt motionärerna presentera lämpliga åtgärder för att komma tillrätta med detta problem.

Roger Hedlund m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:608 yrkande 17 ett tillkännagivande om höjt bostadsbidrag. En översyn behövs av reglerna så att bostadsbidrag och bostadstillägg bättre följer hyressättningen.

Solveig Zander m.fl. (C) begär i kommittémotion 2019/20:3250 yrkande 21 ett tillkännagivande om att genomföra en översyn av bostadsbidraget. Bostadsbidrag vid växelvis boende kan man få om man har barnet hos sig minst tolv dagar per månad. Om barnet under en period bor färre än tolv dagar hos den ene föräldern betraktas det som umgänge och inte växelvist boende. Detta kan leda till ekonomisk osäkerhet kring barnets boende. Ett likalydande förslag finns i kommittémotion 2019/20:3249 yrkande 7 av Ola Johansson m.fl. (C).

Utskottets ställningstagande

Underhållsstöd

I flera motioner begärs att det parallella systemet med underhållsstöd och underhållsbidrag utreds alternativt att en översyn görs av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till föräldrar som lever isär. Utskottet kan konstatera att en pågående utredning, Utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd (Bums), enligt sina direktiv (dir. 2018:97) ska ta ställning till om beräkningsgrunderna för underhållsstöd kan få en bättre samstämmighet med föräldrabalkens principer för underhållsbidrag. I uppdraget ingår vidare att bl.a. analysera och föreslå hur tillgång till aktuella inkomstuppgifter från Skatteverket kan öka träffsäkerheten med bostadsbidrag och underhållsstöd med särskilt fokus på hushållens marginaleffekter och hur incitamenten att arbeta kan förbättras. Uppdraget omfattar även att analysera och föreslå åtgärder för att begränsa risken för skuldsättning samt att utreda hur de fördelnings-

och bostadspolitiska målsättningarna med bidraget kan renodlas och tydliggöras samt lämna förslag på lämpliga åtgärder. Uppdraget, som ursprungligen skulle redovisas den 1 oktober 2020, har fått förlängd tid till den 1 mars 2021 (dir. 2020:14). Av tilläggsdirektiven framgår att fullt underhållsstöd inte lämnas om den bidragsskyldige under sex månader har skött sina inbetalningar till Försäkringskassan, om det inte finns särskilda skäl. Utredningen har nu fått i uppdrag att även utreda hur tillämpningen av särskilda skäl för att få stanna kvar inom underhållsstödssystemet kan förtydligas och få ett vidare tillämpningsområde utifrån syftet med regleringen.

Med hänsyn till att en utredning redan pågår som behandlar flera av de frågor som tas upp i motionerna ser utskottet inte något behov av att tillsätta ytterligare en utredning alternativt att föranstalta om en översyn av underhållsstödet. Inte heller ser utskottet för närvarande något behov av andra ändringar av de regler som styr underhållsstödet. Utskottet avstyrker därför motionerna 2019/20:2367 (M), 2019/20:2797 (SD) yrkande 51 och 2019/20:2798 (SD) yrkande 14, 2019/20:3250 (C) yrkande 22, 2019/20:3249 (C) yrkande 8, 2019/20:3105 (KD) yrkandena 40 och 42 samt 2019/20:2057 (L) yrkande 10.

I övrigt noterar utskottet att Försäkringskassan sedan 2016 har i uppdrag att ge information och stöd till föräldrar i frågor om underhållsbidrag och underhållsskyldighet och på begäran av föräldrar ska bistå dem med hjälp och stöd att dels beräkna underhållsbidrag, dels utforma avtal om sådant bidrag i det enskilda fallet. Motion 2019/20:3105 (KD) yrkande 41 avstyrks därmed.

Vad gäller frågan om en årlig uppräknings av underhållsstödet vill utskottet hänvisa till att underhållsstödet nyligen både åldersdifferentierats och höjts. För barn som fyllt 11 år lämnas numera underhållsstöd med 1 723 kronor per månad, och för barn som fyllt 15 år lämnas underhållsstöd med 2 073 kronor per månad. Något skäl för att nu föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om att underhållsstödet ska indexeras kan utskottet inte se. Motionerna 2019/20:2797 (SD) yrkande 12 och 2019/20:2798 (SD) yrkande 14 avstyrks därför.

Bostadsbidrag

Som redan nämnts infördes den 1 mars 2018 ett nytt särskilt bidrag inom bostadsbidraget för barn som bor växelvis. Samtidigt avskaffades underhållsstödet vid växelvist boende. För att mildra övergången till bostadsbidrag vid växelvist boende fasas underhållsstödet vid växelvis boende ut under en fyraårsperiod. Vidare höjs inkomstgränserna för bostadsbidraget för barnfamiljer under 2018–2021 stegvis till totalt 150 000 kronor för ensamstående respektive 75 000 kronor vardera för makar och sambor. Mot bakgrund härav anser utskottet att det för närvarande inte är motiverat att höja bostadsbidraget. Motion 2019/20:608 (SD) yrkande 17 avstyrks därför.

I övrigt anser utskottet att resultatet av den redan pågående utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd bör avvaktas. Utskottet är därför inte berett att nu föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om en översyn av

bostadsbidraget eller om ändrade regler för återbetalning av bostadsbidraget. Utskottet avstyrker därför motionerna 2019/20:3355 (M) yrkande 38, 2019/20:2797 (SD) yrkande 11, 2019/20:3250 (C) yrkande 21 och 2019/20:3249 (C) yrkande 7.

Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om att följa utvecklingen av de nya förmånerna och om glapp i utbetalningen på grund av långa handläggningstider.

Jämför reservation 21 (KD) och 22 (L).

Gällande ordning

Vårdbidraget ersattes den 1 januari 2019 av ett omvårdnadsbidrag och en merkostnadsersättning. Omvårdnadsbidraget kan enligt 22 kap. SFB betalas ut till föräldrar vars barn på grund av funktionsnedsättning är i behov av omvårdnad och tillsyn under minst sex månader. Det betalas ut som längst t.o.m. juni det år då barnet fyller 19 år. Helt omvårdnadsbidrag betalas ut med 250 procent av prisbasbeloppet. Merkostnadsersättningen består av fem nivåer, från 30 till 70 procent av prisbasbeloppet.

Motionerna

Pia Steensland m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2019/20:3320 yrkande 13 ett tillkännagivande om övergångsregler som tryggar den enskilde när en ersättningsform byter utformning. Motionärerna anser att det är orimligt att enskilda får ett glapp i sin utbetalning på grund av långa handläggningstider. Riktlinjer och rutiner behövs när vårdbidraget byter utformning och blir ett omvårdnadsbidrag.

Bengt Eliasson m.fl. (L) begär i kommittémotion 2019/20:2742 (L) yrkande 4 ett tillkännagivande om att noga följa utvecklingen vad gäller merkostnadsersättning och omvårdnadsbidrag. Handikappersättning och vårdbidrag har fungerat som smörjmedel mellan olika system. De nya stöden behöver vara flexibla och ge utrymme för stöd också i situationer som lagstiftaren inte förutsett.

Utskottets ställningstagande

Beslutet att ersätta vårdbidraget med ett omvårdnadsbidrag och en merkostnadsersättning får betraktas som en förhållandevis stor reform som självfallet måste följas upp när reglerna varit på plats under en viss tid. Det är dock beklagligt om övergången från t.ex. vårdbidrag till omvårdnadsbidrag medfört

försenade utbetalningar. Av Försäkringskassans webbplats framgår att handläggningstiden för omvårdnadsbidrag för närvarande uppgår till åtta månader.

Utskottet noterar att regeringen nyligen i proposition 2019/20:126 har föreslagit att Försäkringskassan ska kunna besluta om förlängning av ett beslut om vårdbidrag. Ett sådant beslut ska gälla som längst till den 1 juli 2022. Syftet med förslaget, som föreslås träda i kraft den 1 juli 2020, är att motverka att enskilda som tidigare har beviljats vårdbidrag hamnar i en situation där de på grund av en utdragen handläggning varken får vårdbidrag, omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning trots att de egentligen är berättigade till sådana förmåner.

Utskottet anser att det inte finns någon anledning för riksdagen att i nuläget göra ett tillkännagivande om rimliga handläggningstider. Motion 2019/20:3320 (KD) yrkande 13 avstyrks därmed. Även motion 2019/20:2742 (L) yrkande 4 avstyrks med det anförda.

Reservationer

1. Den ekonomiska familjepolitiken, punkt 1 (M)

av Mats Green (M), Josefin Malmqvist (M), Magdalena Schröder (M) och Maria Stockhaus (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:2833 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 13 och

2019/20:3369 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) samt avslår motionerna

2019/20:810 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 6,

2019/20:1721 av Helena Bouveng (M),

2019/20:1968 av Joar Forssell (L),

2019/20:2473 av Margareta Cederfelt (M),

2019/20:3072 av Maria Arnholm m.fl. (L),

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 19.

Ställningstagande

För den som inte har kommit in på arbetsmarknaden är det avgörande att det är lätt att lämna barnen på förskola och att drivkrafterna att söka arbete är tydliga. För att stärka arbetslinjen för den som aldrig fått sitt första jobb, inte minst utrikes födda kvinnor, bör därför en växling göras mellan föräldrapenning och utökad förskola. Generösare förskola och kortare tid med föräldrapenning gör att drivkraften att söka arbete ökar. Föräldrapenning på grundnivå, dvs. för den som inte har arbetsinkomst, bör vidare begränsas till 365 dagar.

2. Den ekonomiska familjepolitiken, punkt 1 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Magnus Persson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:810 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 6 och
avslår motionerna
2019/20:1721 av Helena Bouveng (M),
2019/20:1968 av Joar Forssell (L),
2019/20:2473 av Margareta Cederfelt (M),
2019/20:2833 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 13,
2019/20:3072 av Maria Arnholm m.fl. (L),
2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4,
2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 19 och
2019/20:3369 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M).

Ställningstagande

Kvinnor som grupp har generellt en sämre löne- och pensionsutveckling än män, inte minst på grund av ett större uttag av föräldraledighet. Dagens system med kvotering av föräldrapenning syftar till, utifrån ett ekonomiskt perspektiv, att fördela denna lägre inkomst under föräldraledigheten jämnt mellan föräldrarna. Kvoteringen får emellertid andra negativa konsekvenser för familjen. Därför bör i stället ett system utredas som stärker pensionen och som medför att den totala hushållsekonomin ligger på en jämn nivå oavsett vilken av föräldrarna som tar ut föräldraledighet.

3. Den ekonomiska familjepolitiken, punkt 1 (C)

av Solveig Zander (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 19 och
avslår motionerna
2019/20:810 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 6,
2019/20:1721 av Helena Bouveng (M),
2019/20:1968 av Joar Forssell (L),
2019/20:2473 av Margareta Cederfelt (M),
2019/20:2833 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 13,
2019/20:3072 av Maria Arnholm m.fl. (L),
2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och
2019/20:3369 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M).

Ställningstagande

För barnets bästa och för barnets rätt till båda sina föräldrar bör en enkel, modern och flexibel föräldraförsäkring skapas som ger alla föräldrar möjlighet att kombinera arbete med föräldraskap och som ger familjerna frihet att själva bestämma hur föräldrapenningdagarna ska fördelas. Vidare bör frågan om att återinföra jämställdhetsbonusen ses över liksom frågan om att dagar ska kunna överlåtas till ytterligare två närstående personer. Det är också viktigt att samma regler i föräldraförsäkringen gäller för både anställda och företagare. I syfte att uppmuntra att föräldrar fördelar dagar med tillfällig föräldrapenning mer jämställt bör även frågan om att införa en s.k. vab-bonus ses över.

4. Den ekonomiska familjepolitiken, punkt 1 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och avslår motionerna

2019/20:810 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 6,

2019/20:1721 av Helena Bouveng (M),

2019/20:1968 av Joar Forssell (L),

2019/20:2473 av Margareta Cederfelt (M),

2019/20:2833 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 13,

2019/20:3072 av Maria Arnholm m.fl. (L),

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 19 och

2019/20:3369 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M).

Ställningstagande

Familjens betydelse för barnen och samhället måste lyftas fram. Lagar och bestämmelser på familjepolitikens område måste utgå från barnens behov och deras rätt till båda sina föräldrar. Vidare måste alla beslut analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer och nära relationer, och politiken måste möjliggöra för föräldrarna att få mer tid med barnen.

5. Den ekonomiska familjepolitiken, punkt 1 (L)

av Christer Nylander (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3072 av Maria Arnholm m.fl. (L) och
avslår motionerna
2019/20:810 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 6,
2019/20:1721 av Helena Bouveng (M),
2019/20:1968 av Joar Forssell (L),
2019/20:2473 av Margareta Cederfelt (M),
2019/20:2833 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 13,
2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 1–4,
2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 19 och
2019/20:3369 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M).

Ställningstagande

En större översyn av föräldraförsäkringen bör göras utifrån följande principer. Barnperspektivet bör vara vägledande, och föräldraförsäkringen bör ge ett inkomstskydd för föräldrarna under den första tiden. Föräldraförsäkringen bör vidare stimulera till ett jämställt föräldraskap, och den ska vara flexibel. Med dessa utgångspunkter och med inspiration från det norska systemet, där föräldrar kan välja mellan att få 100 procent av lönen under 49 veckor eller 80 procent av lönen under 59 veckor, bör en ny modell för föräldraförsäkringen utredas. Enligt den ska föräldrarna kunna välja mellan en kortare försäkring med högre ersättning eller en längre med lägre ersättning. Merparten av föräldrapenningdagarna ska kunna användas till dess att barnet fyllt två år. Vidare bör de 90 lägstanivådagarna slopas, taket i den tillfälliga föräldrapenningen höjas till 10 prisbasbelopp och föräldraförsäkringen bättre anpassas till föräldrar som är egenföretagare.

6. Reserverade dagar, punkt 2 (SD, KD)

av Hans Eklind (KD), Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Magnus Persson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 5,
 2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 5 och
 2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 6,
 bifaller delvis motionerna
 2019/20:79 av Alexander Christiansson (SD) och
 2019/20:816 av Patrick Reslow (SD) samt
 avslår motionerna
 2019/20:1045 av Elin Gustafsson (S),
 2019/20:1754 av Martin Ådahl (C) och
 2019/20:3303 av Leila Ali-Elmi m.fl. (MP) yrkande 6.

Ställningstagande

Föräldrarna är de som vet bäst vad som passar den egna familjen och det egna barnet. Därför bör de få ökad makt över hur föräldrapenningdagarna fördelas mellan dem. Kvoteringen i föräldraförsäkringen bör därför avskaffas. En viktig aspekt är att inte alla föräldrar har möjlighet att utnyttja de dagar som inte kan överlåtas till den andra föräldern. Det gäller t.ex. egenföretagare och studerande. Resultatet i de fallen blir att barnen får kortare tid med sina föräldrar.

7. Gravditetspenning och barnbidrag, punkt 3 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Magnus Persson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 3 och
 2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 3,
 bifaller delvis motionerna
 2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 16 och
 2019/20:3202 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 22 och
 avslår motionerna
 2019/20:82 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),
 2019/20:497 av Magnus Ek och Jonny Cato (båda C),
 2019/20:1133 av Yasmine Bladelius (S),
 2019/20:1287 av Magdalena Schröder (M) och
 2019/20:3034 av Elin Lundgren m.fl. (S).

Ställningstagande

För gravida kvinnor som på grund av ansträngande arbete upplever besvär finns en möjlighet till graviditetspenning fr.o.m. den 60:e dagen före den beräknade förlossningen. Trots detta är det många kvinnor som inte beviljas graviditetspenning. Det bör därför bli lättare att beviljas graviditetspenning. Vidare bör möjligheten utredas att införa ett antal graviditetsdagar som alla kvinnor kan ansöka om de sista 30 dagarna före beräknad förlossning.

8. Graviditetspenning och barnbidrag, punkt 3 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 16,

bifaller delvis motionerna

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 3 och

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 3 och avslår motionerna

2019/20:82 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),

2019/20:497 av Magnus Ek och Jonny Cato (båda C),

2019/20:1133 av Yasmine Bladelius (S),

2019/20:1287 av Magdalena Schröder (M),

2019/20:3034 av Elin Lundgren m.fl. (S) och

2019/20:3202 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 22.

Ställningstagande

För att stärka tryggheten för kvinnor i slutet av graviditeten bör en generell graviditetspeng införas under den sista månaden av graviditeten. Förmånen bör utformas på ett sätt som liknar tillfällig föräldrapenning, och antalet dagar med ersättning bör uppgå till 20–23 dagar beroende på månadens längd. Rätten till graviditetspenning under 60 dagar före beräknad födsel ska inte ändras.

9. Frågor om föräldraförsäkringen, punkt 4 (M, C)

av Solveig Zander (C), Mats Green (M), Josefin Malmqvist (M), Magdalena Schröder (M) och Maria Stockhaus (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:3189 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 9 och

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 14 och

avslår motionerna

2019/20:80 av Angelica Lundberg (SD),

2019/20:84 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),

2019/20:188 av Rickard Nordin (C),

2019/20:201 av Rickard Nordin (C),

2019/20:431 av Sofia Nilsson (C),

2019/20:519 av Camilla Brodin (KD),

2019/20:1156 av Lars Beckman (M),

2019/20:1188 av Aylin Fazelian m.fl. (S),

2019/20:1270 av Alexandra Völker (S),

2019/20:1372 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S),

2019/20:1970 av Gulan Avci (L),

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 6, 9, 14 och 50,

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkandena 6, 9, 10 och 15,

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 5, 7 och 9–11 samt

2019/20:3228 av Roger Hedlund (SD).

Ställningstagande

Det finns ett tydligt begränsat uttag av föräldrapenning bland dem som driver företag. En egenföretagare som är ledig för vård av barn kan vara tvungen att utföra visst arbete i företaget. Detta är inte möjligt med nuvarande regler. Det finns därför ett behov av att anpassa föräldraförsäkringen efter företagares villkor så att de i begränsad omfattning kan bedriva viss verksamhet i företaget utan att förlora sin föräldrapenning. En sådan anpassning av föräldraförsäkringen skulle kunna bidra till ett mer jämställt uttag av föräldrapenning och fler närvarande pappor.

10. Frågor om föräldraförsäkringen, punkt 4 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Magnus Persson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 6, 9, 14 och 50 samt
2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkandena 6, 9, 10 och 15,
bifaller delvis motionerna
2019/20:1970 av Gulan Avcı (L),
2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 5, 7 och 9–11 samt
2019/20:3228 av Roger Hedlund (SD) och
avslår motionerna
2019/20:80 av Angelica Lundberg (SD),
2019/20:84 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),
2019/20:188 av Rickard Nordin (C),
2019/20:201 av Rickard Nordin (C),
2019/20:431 av Sofia Nilsson (C),
2019/20:519 av Camilla Brodin (KD),
2019/20:1156 av Lars Beckman (M),
2019/20:1188 av Aylin Fazelian m.fl. (S),
2019/20:1270 av Alexandra Völker (S),
2019/20:1372 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S),
2019/20:3189 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 9 och
2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 14.

Ställningstagande

Förslaget om att även en förälders sambo ska likställas med en förälder gäller sedan den 1 juli 2019. Då överlåtelse av föräldrapenning kan komma att gälla mycket små barn bör utgångspunkten vara att den andra vårdnadshavaren i första hand bör komma i fråga för överlåtelse av föräldrapenning. Först därefter ska en sambo kunna vara föräldraledig i stället för någon av föräldrarna. Vidare bör möjligheten för mor- och farföräldrar att ta del av föräldraförsäkringen utredas.

Ibland kan det vara värdefullt för föräldrarna att ta ut föräldrapenning dagar samtidigt, t.ex. om barnen är sjuka. Antalet s.k. dubbeldagar bör därför öka från 30 dagar per år till 60 dagar.

Nuvarande SGI-skydd för föräldralediga innebär att man måste bli gravid inom ett år och nio månader från det första barnets födelse för att kunna behålla sin ursprungliga föräldrapenningnivå och sin sjukpenninggrundande inkomst. Denna tidsram är alltför kort och vi anser att den sjukpenninggrundande inkomsten bör kunna behållas på samma nivå i tre år efter att en ny graviditet har konstaterats.

Föräldrar till ett avlidet barn som inte har fyllt 18 år har rätt till tillfällig föräldrapenning under högst tio dagar per förälder och barn. För att få tillräcklig tid att bearbeta sorgen bör antalet dagar med tillfällig föräldrapenning utökas till en månad eller 22 dagar.

11. Frågor om föräldraförsäkringen, punkt 4 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 5, 7 och 9–11, bifaller delvis motionerna

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 9 och 50,

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkandena 9 och 10 samt

2019/20:3228 av Roger Hedlund (SD) och avslår motionerna

2019/20:80 av Angelica Lundberg (SD),

2019/20:84 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),

2019/20:188 av Rickard Nordin (C),

2019/20:201 av Rickard Nordin (C),

2019/20:431 av Sofia Nilsson (C),

2019/20:519 av Camilla Brodin (KD),

2019/20:1156 av Lars Beckman (M),

2019/20:1188 av Aylin Fazelian m.fl. (S),

2019/20:1270 av Alexandra Völker (S),

2019/20:1372 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S),

2019/20:1970 av Gulan Avci (L),

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 6 och 14,

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkandena 6 och 15,

2019/20:3189 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 9 och

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 14.

Ställningstagande

Reglerna för föräldrapenning medger relativt stor flexibilitet under barnets första levnadsår. Vid barnets ettårsdag inträder emellertid ett antal begränsande regler som styr uttaget av föräldrapenning och planeringen av syskon. Flexibiliteten i föräldraförsäkringen bör öka, och makten över föräldraförsäkringen bör i större utsträckning flyttas till föräldrarna.

Vidare bör den sjukpenning- och föräldrapenninggrundande inkomsten för föräldralediga kunna behållas på samma nivå i tre år. Detta i stället för dagens SGI-skydd som innebär att man måste bli gravid inom ett år och nio månader från det första barnets födelse för att kunna behålla sin ursprungliga föräldrapenningsnivå och sin sjukpenninggrundande inkomst. Nuvarande SGI-skydd leder dessutom till att många föräldrar tar ut alla dagar så fort som möjligt även om de hellre vill ta ut dagarna i en lägre takt och därmed förlänga tiden hemma med barnet. Detta missgynnar inte minst pappor, som ofta tar ut föräldrapenning när barnet är lite äldre.

För att ytterligare öka flexibiliteten i föräldraförsäkringen bör kravet på att de första 180 föräldrapenningdagarna ska tas ut på sjukpenning- eller grundnivå slopas och samtliga föräldrapenningdagar kunna användas som dubbeldagar. Vidare bör det införas en rätt för vårdnadshavare att överlåta föräldrapenningdagar till närstående som inte lever i samma hushåll, t.ex. far- och morföräldrar eller vuxna syskon.

12. Frågor om föräldraförsäkringen, punkt 4 (L)

av Christer Nylander (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:1970 av Gulan Avci (L),
bifaller delvis motionerna
2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 14 och
2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 15 och
avslår motionerna
2019/20:80 av Angelica Lundberg (SD),
2019/20:84 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),
2019/20:188 av Rickard Nordin (C),
2019/20:201 av Rickard Nordin (C),
2019/20:431 av Sofia Nilsson (C),
2019/20:519 av Camilla Brodin (KD),
2019/20:1156 av Lars Beckman (M),
2019/20:1188 av Aylin Fazelian m.fl. (S),

2019/20:1270 av Alexandra Völker (S),
 2019/20:1372 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S),
 2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 6, 9 och 50,
 2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkandena 6, 9 och 10,
 2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 5, 7 och 9–11,
 2019/20:3189 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 9,
 2019/20:3228 av Roger Hedlund (SD) och
 2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 14.

Ställningstagande

Enligt reglerna för sjukpenning har en mor rätt till föräldrapenning i 29 dagar om barnet dör i samband med förlossningen. Dessutom är det möjligt att få ytterligare tio dagar med tillfällig föräldrapenning. För en familj som kämpar med stor sorg slår de nuvarande reglerna i föräldraförsäkringen obarmhärtigt hårt. Det är därför angeläget att se över dagens regelverk och ge föräldrar som har förlorat sitt barn i plötslig spädbarnsdöd rätt till automatisk föräldraledighet med ett tak på sex månader.

13. Underhållsstöd, punkt 5 (M)

av Mats Green (M), Josefin Malmqvist (M), Magdalena Schröder (M) och Maria Stockhaus (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2367 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M),
 bifaller delvis motionerna
 2019/20:2057 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 10,
 2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 51 och
 2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 13 och avslår motionerna
 2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,
 2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 14,
 2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 40–42,
 2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 8 och
 2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 22.

Ställningstagande

Det finns ett tydligt behov av en reform som innebär att människor tar ett tydligare ekonomiskt ansvar för sina barn. Flera förändringar har genomförts men de löser inte det grundläggande problemet med en frånvarande förälder som inte tar sitt ekonomiska ansvar fullt ut. Dessutom skapar två olika modeller, underhållsbidrag och underhållsstöd, ekonomiska incitament för föräldrar att välja det ena eller det andra. De nuvarande reglerna riskerar också att verka konflikt drivande. Underhållsstödet bör därför ersättas med en modell som innebär att fler föräldrar betalar underhåll som motsvarar den egna levnadsstandarderna eller den taxerade inkomsten. En sådan modell bör utgå från barnets ekonomiska behov ställt i relation till föräldrarnas ekonomiska förmåga. En utredning bör tillsättas med uppdrag att se över den nuvarande konstruktionen med underhållsbidrag och underhållsstöd och ta fram förslag om att avskaffa dagens system.

14. Underhållsstöd, punkt 5 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Magnus Persson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 12 och 51 samt

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkandena 13 och 14,

bifaller delvis motionerna

2019/20:2057 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 10 och

2019/20:2367 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) samt

avslår motionerna

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 40–42,

2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 8 och

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 22.

Ställningstagande

Utgångspunkten för underhållsstödet bör vara barnets bästa. Barnet ska inte behöva komma i kläm på grund av att ekonomin ibland inte räcker till eller för att den bidragsskyldiga föräldern vägrar att betala. Underhållsstödet är oftast betydligt lägre än det underhållsbidrag som borde ha betalats. För att minska

skillnaden och göra stödet mer anpassat efter verkligheten vad gäller inkomster och utgifter bör underhållsstödet kopplas till faktisk inflation och följa prisutvecklingen på årsbasis.

Vidare bör en utredning av de parallella systemen med underhållsstöd och underhållsbidrag och dessas grundproblematik tillsättas i syfte att skapa ett system som är hållbart och modernt.

15. Underhållsstöd, punkt 5 (C)

av Solveig Zander (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 8 och

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 22 och

avslår motionerna

2019/20:2057 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 10,

2019/20:2367 av Maria Malmer Stenergård m.fl. (M),

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 12 och 51,

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkandena 13 och 14 samt

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 40–42.

Ställningstagande

Enligt nuvarande regler ska föräldrar i första hand lösa betalningen av underhållsbidrag utan Försäkringskassan som mellanhand. Om den ena föräldern inte vill samverka eller inte kan betala kan Försäkringskassan gå in och betala underhållsstöd som den betalningsansvariga föräldern återbetalar till Försäkringskassan. Om det har fungerat med betalningar till Försäkringskassan i minst sex månader upphör försäkringskassan som mellanhand. Detta har lett till att vissa föräldrar efter sex månader slutar betala och att den mottagande föräldern i vissa fall står utan underhåll, vilket kan gå ut över barnet. En översyn av regelverket bör göras för att se till att barnen inte kommer i kläm när det gäller föräldrarnas ekonomiska mellanhavanden.

16. Underhållsstöd, punkt 5 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 40–42 och avslår motionerna

2019/20:2057 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 10,

2019/20:2367 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M),

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 12 och 51,

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkandena 13 och 14,

2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 8 och

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 22.

Ställningstagande

Underhållsstödet bör utformas så att det tydligt framgår att det i första hand är föräldrarna som har det ekonomiska ansvaret för sina barn och inte staten. Det är viktigt att föräldrar får råd och stöd för att i större utsträckning komma överens om ett avtal om underhållsbidrag i stället för att underhållet regleras via underhållsstödet. Särlevnadsutredningen (SOU 2011:51) fann att de ekonomiskt mest utsatta barnen till särlevande föräldrar skulle få det betydligt bättre om föräldrar frivilligt kunde komma överens om underhållsbidrag i stället för att söka underhållsstöd.

Den pågående utredningen om underhållsstöd och bostadsbidrag bör betona föräldraansvaret ytterligare och fokusera på samarbete och frivilliga överenskommelser samtidigt som föräldrar som befinner sig i ekonomisk utsatthet ska stödjas.

17. Underhållsstöd, punkt 5 (L)

av Christer Nylander (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2057 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 10,
bifaller delvis motionerna
2019/20:2367 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M),
2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 51 och
2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 13 och
avslår motionerna
2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 12,
2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD) yrkande 14,
2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 40–42,
2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 8 och
2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 22.

Ställningstagande

Det bör göras en översyn av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till föräldrar som lever isär. Utgångspunkten bör vara att fler separerade föräldrar betalar underhåll motsvarande sin andel av de faktiska kostnaderna. Det innebär att många föräldrar kommer att betala högre underhåll än vad de gör i dag.

18. Bostadsbidrag, punkt 6 (M)

av Mats Green (M), Josefin Malmqvist (M), Magdalena Schröder (M)
och Maria Stockhaus (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3355 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkande 38 och
avslår motionerna
2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 17,
2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 11,
2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 7 och
2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 21.

Ställningstagande

Bostadsbidragens konstruktion behöver ses över för att minska marginaleffekterna för den som erbjuds arbete.

19. Bostadsbidrag, punkt 6 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Magnus Persson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 17 och
2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 11 och
avslår motionerna
2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 7,
2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 21 och
2019/20:3355 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkande 38.

Ställningstagande

Ett problem kopplat till bostadsbidraget är att familjer trots korrekt information vid ansökningstillfället kan bli återbetalningskyldiga. Regeringen bör därför återkomma med lämpliga åtgärder för att komma till rätta med detta problem.

Vidare bör en översyn göras av reglerna för bostadsbidrag så att bostadsbidraget och bostadstillägget bättre följer hyressättningen.

20. Bostadsbidrag, punkt 6 (C)

av Solveig Zander (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 7 och
2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 21 och
avslår motionerna
2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 17,
2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 11 och
2019/20:3355 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkande 38.

Ställningstagande

Bostadsbidrag vid växelvis boende kan en förälder få som har barnet hos sig minst tolv dagar per månad. Familjer där barnet bor ungefär halva tiden hos vardera föräldern förlorar däremot bostadsbidraget om barnet under en period bor färre än tolv dagar hos den ene föräldern. Det beror på att det då betraktas som umgänge och inte växelvist boende. Detta kan leda till ekonomisk osäkerhet kring barnets boende. En översyn av bostadsbidraget bör därför göras.

21. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, punkt 7 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3320 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 13 och avslår motion

2019/20:2742 av Bengt Eliasson m.fl. (L) yrkande 4.

Ställningstagande

Den 1 januari 2019 ersattes vårdbidraget med den nya förmånen omvårdnadsbidrag. Dessvärre har detta medfört att det uppstått långa handläggningstider hos Försäkringskassan vilket lett till att personer nu står utan pengar. Det är inte rimligt att enskilda får ett glapp i betalningarna på grund av långa handläggningstider. Riktlinjer och rutiner behövs när vårdbidraget byter utformning och blir ett omvårdnadsbidrag.

22. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, punkt 7 (L)

av Christer Nylander (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2742 av Bengt Eliasson m.fl. (L) yrkande 4 och avslår motion

2019/20:3320 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 13.

Ställningstagande

Den 1 januari 2019 avskaffades förmånerna handikappersättning och vårdbidrag samtidigt som två nya förmåner, omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, infördes. Handikappersättning och vårdbidrag har fungerat som smörjmedel mellan olika system. De nya stöden behöver därför vara flexibla och ge utrymme för stöd också i situationer som lagstiftaren inte förutsett. Regeringen bör därför noga följa utvecklingen vad gäller omvårdnadsbidraget och merkostnadsersättningen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:79 av Alexander Christiansson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avkvotera föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:80 av Angelica Lundberg (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet dubbeldagar i föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:82 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reservera barnbidrag vid vårdnadstvister och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:84 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låsa föräldradagar vid vårdnadstvister och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:188 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ändra föräldrapenningens regler för att ge föräldrar samma möjligheter att tillbringa tid med sitt barn utan att riskera sin ekonomiska trygghet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:201 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom det befintliga systemet för föräldrapenningen utöka den tillfälliga föräldrapenningen från 10 till 30 dagar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:431 av Sofia Nilsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta logopederna vara intygsskrivare till Försäkringskassan för barn som fyllt tolv år och som behöver vårdnadshavare med sig vid sjukvårdande besök, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:497 av Magnus Ek och Jonny Cato (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en behovsprövning av barnbidraget och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:519 av Camilla Brodin (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda frågan om att införa tio kontaktdagar per barn och år för föräldrar som har barn med kronisk sjukdom som diabetes typ 1 och epilepsi, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjt bostadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:810 av Magnus Persson m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ekonomisk jämställdhet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:816 av Patrick Reslow (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa den kvoterade föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1045 av Elin Gustafsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en tidsplan för individualiserad föräldraförsäkring och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1133 av Yasmine Bladelius (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nollvision och en översyn av den ekonomiska familjepolitiken med syfte att bekämpa barnfattigdomen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1156 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över regelverket gällande tillfällig föräldrapenning för föräldrar till barn med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1188 av Aylin Fazelian m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kontaktdagar för unga som omfattas av LSS, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:1270 av Alexandra Völker (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur villkoren för tvillingföräldrar i samband med föräldraledighet kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1287 av Magdalena Schröder (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att reformera barnbidraget till ett studiebidrag fr.o.m. den dag då barnet omfattas av skolplikten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:1372 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för föräldrar att delta tillsammans med sina barn i öppenvård av socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1721 av Helena Bouveng (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en delad föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1754 av Martin Ådahl (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur föräldraförsäkringen kan delas i tre lika delar, där en tredjedel var av den ersatta föräldraledigheten är knuten till den ena föräldern och den tredje delen kan delas mellan föräldrarna enligt överenskommelse, med undantag för ensamstående föräldrar som har rätt att utnyttja hela föräldraledigheten, och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1968 av Joar Forssell (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att förkorta föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1970 av Gulan Avci (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en rätt till föräldraledighet vid spädbarnsdöd, med ett tak på sex månader, och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2057 av Johan Pehrson m.fl. (L):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till föräldrar som lever isär och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2367 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ska ta fram förslag på att avskaffa dagens parallella system med underhållsbidrag och underhållsstöd och ersätta dessa med en modell som innebär att fler föräldrar betalar underhåll som motsvarar den egna levnadsstandarden eller taxerade inkomsten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:2473 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att familjeveckan ej bör införas och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2742 av Bengt Eliasson m.fl. (L):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att noga följa utvecklingen vad gäller merkostnadsersättning och omvårdnadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om graviditetspenning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om slopad kvotering av föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flexibel föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet dubbeldagar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka bostadsbidraget för barnfamiljer samt se över återbetalningsrutinerna i vissa fall och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nivån på underhållsstödet bör ökas årligen för att kompensera för inflation och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad sorgpeng och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dagens regelverk kring uttag av föräldrapenning bör bli mer flexibelt och tillkännager detta för regeringen.

51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning av bidragssystemet gällande underhållsbidrag och underhållsstöd bör göras och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2798 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om graviditetspenning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kvotering i föräldraförsäkringen och återge makten till familjerna och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flexibel föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utökad tidsram för skyddande av sjukpenninggrundande inkomst och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet dubbel dagar och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om underhållsbidrag och underhållsstöd och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka underhållsstödet och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad sorgepeng och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2833 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalificering genom arbete för full föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3034 av Elin Lundgren m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av förutsättningarna för ett delvis uppskjutet barnbidrag och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3072 av Maria Arnholm m.fl. (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en ny modell för föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3105 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om familjens betydelse för barnen och samhället och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att föräldrarna är de viktigaste personerna i barnets liv och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla politiska beslut ska analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer och nära relationer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att politiken ska möjliggöra för föräldrar att få mer tid för barnen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer flexibel föräldraförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa tvångskvoteringsen i föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den sjukpenning- och föräldrapenninggrundande inkomsten för föräldralediga bör skyddas i tre år och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa kravet på att de första 180 föräldrapenningdagarna tas ut på sjukpenninggrundande nivå och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en rätt för vårdnadshavare att överlåta föräldrapenningdagar till närstående och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga föräldrapenningdagar ska kunna användas som "dubbeldagar" och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda frågan om en generell graviditetspeng under den sista månaden i graviditeten och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underhållsstödet bör utformas så att det tydligt framgår att det i första hand är föräldrarna som har det ekonomiska ansvaret för sina barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att föräldrar får råd och stöd för att i större utsträckning komma överens om avtal om underhållsbidrag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utgångspunkten för den pågående utredningen om underhållsstöd och bostadsbidrag betonas föräldraansvaret ytterligare och fokuserar på samarbete och frivilliga överenskommelser samtidigt som föräldrar som befinner sig i ekonomisk utsatthet ska stödjas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:3189 av Mats Green m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att anpassa föräldraförsäkringen efter företagares villkor och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3202 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätt till graviditetspenning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3228 av Roger Hedlund (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra överlåtande av föräldraledighet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3249 av Ola Johansson m.fl. (C):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över bostadsbidraget för särlevande föräldrar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regler rörande underhållsbidrag och underhållsstöd och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur föräldraförsäkringen bättre kan anpassas för föräldrar som driver företag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa moderna lösningar för föräldraledighet och barnomsorg som fokuserar på barnets bästa, ökad jämställdhet och familjers frihet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av bostadsbidraget för särlevande föräldrar och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna rörande underhållsbidrag och underhållsstöd och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3303 av Leila Ali-Elmi m.fl. (MP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3320 av Pia Steensland m.fl. (KD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om övergångsregler som tryggar den enskilde när en ersättningsform byter utformning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:3355 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M):

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bostadsbidragens konstruktion behöver ses över för att minska marginaleffekterna för den som erbjuds arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:3369 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska göra relevanta lagändringar för att föräldrapenningen på grundnivå, dvs. för den som inte har arbetsinkomst, ska begränsas till 365 dagar och tillkännager detta för regeringen.